

Vindorkan, elveitingarlógin og kappingin

Samandráttur

Kapping millum javnsettar partar hefur verið amboðið at finna røttu prísleguna í teimum vindorkuútboðum, sum hava verið higartil. Men landsmyndugleikarnir hava nú sett hetta amboðið til vikis, tá talan er um vindorkuna í Hoyvíkshaganum. Hetta týðandi amboðið í lógini hefur annars verið brúkt fyri at halda aðalendamálið í elveitingarlógini um, at elprísurin ikki skal vera hægri enn neyðugt.

Sambært fyriliggjandi upplýsingum hefur kappingin í sambandi við vindorkuútboðini í Neshaga, Húsahaga og í Porkerishaga higartil tryggjað elbrúkaranum eina samlaða sparing (roknað yvir 15 ára loyvistíðarskeiðini) upp á ávikavist uml. 13,5 mió. kr. (Neshagi), uml. 37 mió. kr. (Húsahagi) og uml. 6,5 mió. kr. (Porkerishagi). Hetta roknað í mun til næstlægsta boðið í viðkomandi vindorkuútboði.

Øll hava havt eina grundaða væntan um, at orkumyndugleikin fór at skipa fyri vindútboði í samsvari við tann leist, sum higartil hefur verið nýttur, soleiðis at tað fór at verða møguligt hjá einum og hvørjum at søkja um loyvi á sama staði, sum tað sambært útboðnum er ætlanin at seta upp vindmyllur á. Fyri at stuðla undir virknari kapping sambært galdandi skipan og sambært aðalendamálinum um, at prísurin á ravmagni ikki skal verða hægri enn neyðugt, hefur SEV verið av tí fatan, at SEV sum útgangsstøði eigur at luttaka í øllum vindútboðum.

Búnaðarstovan gav í 2005 festaranum í Hoyvíkshaganum treytaða og ikki tíðaravmarkaða tilsøgn um leigusáttmála at brúka hagan við Gellingarklett til vindorkuframleiðslu. Í 2011 gjørdur festarin og eitt privat felag eina avtalu um framleiðslu úr vindorku við Gellingarklett í Hoyvíkshaganum. Nevnda avtalan, sum ikki er góðkend av Búnaðarstovuni, gongur í dag fram um aðalendamálið í elveitingarlógini, sum er at tryggja, at elprísurin ikki verður hægri enn neyðugt.

Orkumyndugleikin hefur, sambært § 5, stk. 3, í elveitingarlógini, bjóðað út 18 MW elframleiðslu við støði í eini umsókn, har ætlanin er, at ein festari og eitt privat felag fáa framihjárætt at framleiða elorku burtur úr vindi í Hoyvíkshaganum. Hetta er enntá gjørt, uttan at kannað er, hvørt nakað annað øki er tøkt til vindorkuframleiðslu. Einki annað øki í høvuðstaðarumráðnum kann javnsetast við góðu umstøðurnar at seta vindmyllur upp í Hoyvíkshaganum, t.v.s. at øll onnur áhugað ætlandi eru stongd úti úr Hoyvíkshaganum, samstundis sum einki er gjørt fyri at kanna, hvørt annað øki er til taks, sum kann hava eina javnbjóðis kapping við sær. Landsmyndugleikarnir eru sostatt væl vitandi um, at mest sannlíkt fer eingin kapping at verða um 18 MW elframleiðsluna, sum orkumyndugleikin hefur bjóðað út.

SEV hefur heitt á orkumyndugleikan um at taka upp aftur viðgerðina av spurninginum um, hvørt sjálvbodna umsóknin við staðseting Hoyvíkshaganum (í økinum við Gellingarklett), sum liggur til

grund fyri lýsingini eftir umsøkjara til 18 MW elframleiðslu úr vindorku, eigur at verða viðgjørd sambært § 5, stk. 3, í elveitingarlógini undir verandi umstøðum og samstundis taka aftur nevndu lýsing. Harumframt hevur SEV víst á, at til ber at gera eitt § 5, stk. 2, útboð upp á 18 MW í Suðurstreymoy í Tórshavnar kommunu (møguliga saman við einum 6 MW parti á Eiði), har øll hava møguleika at bjóða. Hetta útboðið kann t.d. skipast soleiðis, at tað somuleiðis ber til at bjóða við aðrari staðseting soleiðis, at t.d. umsøkjarin við verkætlanini á Gellingarkletti í Hoyvíkshaganum eisini hevur møguleika at bjóða við nevndu verkætlan.

Orkumyndugleikin hevur boðað frá, at tey meta ikki orsök vera fyri at ganga áheitanini hjá SEV á mæti um at taka upp aftur viðgerðina av spurninginum um, hvørt sjálvbodna umsóknin í Hoyvíkshaganum eigur at verða viðgjørd sambært § 5, stk. 3. Hóast SEV hevur biðið orkumyndugleikan grundgivið fyri avgerðini um, at sjálvbodna umsóknin upprunaliga skuldi viðgerast, herundir fyri hvørjar “umstøðurnar” vóru/eru, sum eftir metingini hjá orkumyndugleikanum tala fyri hesum, hevur orkumyndugleikin enn ikki grundgivið fyri hesum. Enn minni hevur orkumyndugleikin grundgivið fyri, hví tey ikki meta orsök vera fyri at taka upp aftur viðgerðina.

Heilsu- og innlendismálaráðið, sum varðar av elorkuøkinum, hevur enn einki gjørt við hesa støðuna, ið tá avtornar gongur út yvir brúkaran og elprís, og sum tekur ein festara og ein privatan vindorkuframleiðara fram um meginregluna um at veita loyvi til vindorkuframleiðslu eftir einum skipaðum útbjóðingarleisti, ið skal verja brúkaran, tað er við javnbjóðis kapping, har øll áhugað hava møguleika at vera við.

Yvirskipaði spurningurin er, hvørt landsstýrskvinnan í heilsu- og innlendismálum - og landsstýrið annars - er samd við framferðarháttin hjá orkumyndugleikanum, ella um landsstýrskvinnan sjálf fer inn í málið fyri at fáa nærri greiðu á hesum, um so er, at orkumyndugleikin ikki sjálvur ger nakað við málið. Hetta hevði møguliga ført við sær, at brúkarin og aktørarnir á økinum framhaldandi kundu havt álit á skipanini, at øll eru líka fyri elveitingarlógini, og at ávísir persónar og feløg ikki verða viðgjørd eftir serligum reglum uttan um aðalendamálið í elveitingarlógini, ið er at tryggja, at elprísurin ikki verður hægri enn neyðugt.

Málið verður nærri lýst niðanfyri og í hjáløgdu skjølum.

Inngangur

Elveitingarlógin bleiv sett í gildi 7. juni 2007. Í almennu viðmerkingunum til lógina stendur m.a.: *“Endamálið við lógini er at tryggja, at elveitingin í Føroyum verður lögð til rættis við fyriliti fyri veitingartrygd, samfelagsbúskapi og umhvørvi, eins og lógin í mest møguliga mun skal fremja virkisfýsni í sambandi við framleiðslu av ravmagni. Endamálið við lógini er eisini at stimbra nýtslu*

av varandi orkukeldum, tó við neyðugum atliti til veitingartrygdina. Tað er harumframt eitt aðalendamál við lógaruppskotinum, at prísurin á ravmagni ikki verður hægri enn neyðugt.”

Innan tað hevði SEV sett upp eina 150 kW Nordtank vindmyllu í Neshaga í 1993. Røkt hevði gjørt avtalu við SEV, dagfest 27/6-2003, um uppseting av 3 stk. Vestas V47 á Mýrunum, sum vóru settar upp sama ár, og SEV setti upp 3 stk. Vestas V47 í Neshaga í 2005.

Verandi § 5, stk. 3, í elveitingarlógini varð samtykt við løgtingslóg nr. 79 frá 7. juni 2012. Landsstýrismaðurin legði fram lógaruppskot, sambært hvørjum landsstýrismaðurin sjálvur skuldi kunna gera av, hvørt lýsast skuldi eftir umsóknum, áðrenn loyvi varð givið til framleiðslu av ravmagni úr vindorku. Eftir uppskoti frá Vinnunevndini var hetta tó broytt til, at um umsókn er komin, uttan at alment er lýst eftir umsóknum, og landsstýrismaðurin metir, at umstøðurnar og umsóknin tala fyri, at umsóknin eigur at verða viðgjörd, skal landsstýrismaðurin gera av, at loyvi bert kann verða givið aftaná, at alment hevur verið lýst, at umsókn um loyvi er móttikin, og onnur áhugað kunnu søkja um sama loyvi.

Vinnunevndin skipaði seg í ein meiriluta og ein minniluta. Bæði minnilutin og meirilutin vóru samdir um at leggja stóra áherðslu á kapping, og at landsstýrismaðurin í sambandi við sjálvbodna umsókn “skal” lýsa eftir umsøkjarum soleiðis, at onnur áhugað eisini kunnu søkja.

Meirilutin sigur m.a. í viðmerkingunum, at *“Tá ið ein umsókn um loyvi at framleiða el úr vindorku kemur inn, skal landsstýrismaðurin gera av, at onnur áhugað eisini kunnu søkja um loyvi á sama stað ella øðrum staði. Á hendan hátt ber til at fáa fleiri ymiskar umsøklarar til eitt ávíst loyvi og sostatt tryggja kapping og teir fyrimunir, sum kapping førir við sær.”* (okkara undirstriking)

Minnilutin sigur m.a., at *“Hetta merkir sostatt, at landsstýrismaðurin ger fullkomuliga sum hann vil, og tað verður sostatt ikki eitt krav, at tryggjast skal opinleiki fyri møguligari kapping í sambandi við allar útbýggingar. Hetta er beinleiðis at undirgrava aðaltankan um kapping í elveitingarlógini fyri at fáa biligastu og bestu útbýggingarnar, sum geva lægst møguligan prís fyri brúkaran. Hesum tekur minnilutin als ikki undir við.*

Henda orðing má broytast til “skal”, skal ásetingin geva nakra meining.”

Av viðmerkingunum omanfyri hjá meirilutanum sæst, at endamálið við ásetingini er *“at fáa fleiri ymiskar umsøklarar til eitt ávíst loyvi og sostatt tryggja kapping og teir fyrimunir, sum kapping førir við sær.”*

Um so er, at tað frammanundan er greitt, at eingin annar enn umsøkjarin, sum hevur latið umsókn inn sambært § 5, stk. 3, hevur møguleika at lata umsókn inn, er slíkt útboð ikki í samsvari við omanfyri nevnda endamálið.

Stutt sagt, ásetir evsta valdið í landinum - Føroya Løgting - við elveitingarlógini, at m.a. kapping á vindorkuøkinum skal tryggja, at brúkarin ikki rindar hægri elprís enn neyðugt.

Vindorkuútboð í Neshaga

Við støði í elveitingarlógini lýsti Elveitingareftirlitið hin 7. mai 2010 eftir *“umsøklarum, sum kunnu undangóðkennast at søkja um loyvi at seta vindorku við einum samlaðum mátti uppá 3 MW upp í Neshaga (suður ímóti Eystnesi) í Eysturoy ella á øðrum vælegnaðum staði”*. Hetta eftir, at SEV hevði útvegað bæði vinddáta og atkomu til lendið í Neshaga til øll áhugað at nýta í sambandi við eina møguliga boðgeving. Við hesum vildi SEV tryggja sær, at hetta vindútboð bygdi á eitt grundarlag við góðari og javnbjóðis kapping.

Útboðið eydnaðist væl, inn komu tilboð frá trimum ymiskum aktørum. Kappingin tryggjaði elbrúkaranum eina samlaða sparing á uml. 13,5 mió. kr. roknað yvir tey 15 árin, loyvið var givið, hetta roknað í mun til næst lægsta boð, ið var frá einum privatum veitara.

Leisturin fyri útbjóðingartilgongdini

Eftir hetta tók Yvirfriðingarnevndin stig til fundir við orkumyndugleikan, Búnaðarstovuna, SEV, umhvørvis- og byggimyndugleikar o.fl. fyri at tryggja, at ein skipaður leistur bleiv gjørdur fyri útboð av vindorku. Yvirfriðingarnevndin ynskti at sleppa frá at taka støðu til fleiri ymiskar verkætlanir á ymiskum støðum, hvørja ferð eitt vindorkuútboð bleiv gjørt. Hetta bleiv mettt at vera alt ov nógv arbeiðsorka at leggja á skipanina.

Tað var í hesari tilgongdini, at Jarðfeingi (nú Orka) og SEV blivu samd um at finna bestu økini í landinum til vindorkuútbyggingar og at skipa ein leist fyri útboðini.

Hetta hevði við sær, at Orka fekk til vega frágreiðing um útbyggingarmøguleikar, og at avtalað bleiv, hvar SEV skuldi seta upp vindmátimastrar fyri at fáa til vega vinddátur til nýtslu fyri øll, sum vildu luttaka í útboðunum. Semja var um, at SEV skuldi standa fyri umhvørvisárinsmetingunum, sum kravdust til útboðini. Og semja var eisini um, at Orka skuldi útvega atgongd til lendi bæði til vindmátimastrar og til vindmyllulundirnar.

Vindorkuútboð í Húsahaga

Í 2011 fekk SEV sett upp fleiri vind- og veðurmátarar í 125 metur høgu mastrini hjá Føroya Tele á Húsareyni í Tórshavn. Hetta gjørdist grundarlagið undir einari 11,7 MW stórari vindorkuverkætlan í Húsahaga í Suðurstreymoy, sum SEV læt inn í umsókn til Vinumálaráðið í 2011. Í fyrsta umfari bleiv umsóknin avvíst, tí heimild var ikki í lógini fyri handfaring av støðuni.

Hin 7. juni 2012 bleiv elveitingarlógin broytt soleiðis, at § 5, stk. 3, kom at ljóða soleiðis: “Um umsókn er komin um at veita loyvi til framleiðslu úr vindorku, uttan at alment er lýst eftir umsóknum, og landsstýrismaðurin metir, at umstøðurnar og umsóknin tala fyri, at umsóknin eigur at verða viðgjørd, skal landsstýrismaðurin gera av, at loyvi bert kann verða givið aftaná, at alment hevur verið lýst, at umsókn um loyvi er móttikin, og at onnur áhuga kunnu søkja um sama loyvi við einari freist upp á í minsta lagi 60 dagar frá tí, at lýst varð.”

15. juni 2012 læt SEV inn somu umsókn av nýggjum. Tá fekk SEV hetta svarið frá orkumyndugleikanum í brævi, dagfest 27. juni 2012:

“Viðgerð av umsóknini

Sagt verður frá, at umsóknin verður viðgjørd eftir elveitingarlógini, og herundir § 5, stk.3 sum sigur, at:

“Um umsókn er komin um at veita loyvi til framleiðslu úr vindorku, uttan alment er lýst eftir umsóknum, og landsstýrismaðurin metir, at umstøðurnar og umsóknin tala fyri, at umsóknin eigur at verða viðgjørd, skal landsstýrismaðurin gera av, at loyvi bert kann verða givið aftaná, at alment hevur verið lýst, at umsókn um loyvi er móttikin, og at onnur áhugað kunnu søkja um sama loyvi við eini freist uppá í minsta lagi 60 dagar frá tí, at lýst varð.” Sambært lógarviðmerkingunum til § 5, stk. 3, kann søkjast um loyvi á sama staði ella øðrum staði, sum søkt er um.

Visandi til omanfyri standandi ætlar Jarðfeingi at lýsa alment, at hendan umsóknin er móttikin frá SEV soleiðis, at onnur áhugað eisini kunnu søkja um loyvi á sama stað ella á øðrum staði við eini freist uppá í minsta lagi 60 dagar.”

Útboðið í Húsahaga var fyrsta útboðið sambært § 5, stk. 3, í elveitingarlógini, t.v.s. har umsókn um at veita loyvi til framleiðslu úr vindorku var latin inn, uttan at alment var lýst eftir umsóknum frammanundan. Í hesum førinum hevði SEV útvegað vinddátur, umhvørvisárinsmetingar og atgongd til lendið, har hetta kundi latast øðrum áhugaðum, sum høvdu áhuga fyri at luttaka í útboðnum. Aftur her var SEV við til at tryggja, at hetta vindútboð bygdi á eitt grundarlag við góðari og javnbjóðis kapping.

Í útboðunum í Húsahaga og í Neshaga kundu umsøkjjarar – umframt at søkja um loyvi til elframleiðslu úr vindorku í Húsahaga ella Neshaga – eisini søkja um loyvi á øðrum hóskaði støðum tó treytað av, at teir sjálvir útvegaðu vátan frá jarðareigara.

Hóast tað var bæði einfalt og bíligt fyri onnur at luttaka í útboðnum í Húsahaga, komu bert tvey tilboð inn. Í hesum førinum tryggjaði kappingin, at elbrúkarin hevði eina samlaða sparing á uml. 37 mió. kr. roknað yvir 15 ár, hetta roknað í mun til hitt boðið, ið var frá einum privatum veitara.

Vindorkuútboð í Porkerishaga

Hetta vindútboð bleiv framt eftir § 5, stk. 2, í elveitingarlógini. Avtalaði leisturin bleiv fylgdur, og útboðið gekk væl, hóast tað tók sína tíð at fáa til høldar nøktandi vindmátningar. Tað komu bert tvey tilboð inn. Í hesum førinum tryggjaði kappingin, at elbrúkarin hevði eina samlaða sparing á uml. 6,5 mió. kr. roknað yvir 15 ár, hetta roknað í mun til hitt boðið, ið var frá einum privatum veitara.

Vindorkuútboð á Eiði

Hetta vindútboð verður somuleiðis framt eftir § 5, stk. 2, í elveitingarlógini, og arbeitt hevur verið í samsvari við avtalaða leistin. Freistin fyri at lata inn tilboð er sett til 1. august 2019, og hongur tað saman við, at vinddátur fram til tá, er umbiðið grundarlag frá vindmylluveitarum fyri tilboðsgeving teirra.

Útmeldingarnar frá Orku hava alla tíðina verið í samsvari við framman fyri nevnda leist. T.v.s., at møgulig vindútboð ikki kundu koma upp á tal uttan so, at øll áhugað sleppa at bjóða við støði í uppseting av vindmyllum á tí staði, har ætlanin er at seta vindmyllur upp. Í øllum útboðum, sum higartil hava verið, hevur verið møguligt hjá einum og hvørjum at søkja um loyvi á sama staði, sum tað sambært útboðnum er ætlanin at seta upp vindmyllur.

SEV og onnur hava innrættað og skipað sítt virksemi eftir tí leisti, sum vindútboð higartil hava verið skipað, og hava øll havt eina grundaða væntan um, at Orka fór at skipa fyri vindútboði í samsvari við nevnda leist. Hetta samsvarar við útsagnir, sum P/F Magn hevur havt í miðlunum seinastu tíðina og samsvarar eisini við samskiptið, sum SEV hevur havt við eigararnar av Sp/f Vindrøkt (sí viðfesta skjal 1).

Fyri at stuðla undir virknari kapping sambært galdandi skipan og sambært aðalendamálinum um, at prísurin á ravmagn ikki skal verða hægri enn neyðugt, hevur SEV verið av tí fatan, at SEV sum útgangsstøði eigur at luttaka í øllum vindútboðum.

Víðari frameftir og umsóknin í Hoyvíkshaga

SEV og Orka hava samskipt nógv um tað næsta vindútboðið, og hava báðir partar verið samdir um, at arbeidast skuldi fram ímóti at fáa gjørt eitt 18 MW útboð í Hoyvíkshaganum í samsvari við § 5, stk. 2, í elveitingarlógini. Nøktandi vinddátur hava fyriligið leingi, men hóast talan er um landsjørð, og nógvar royndir hava verið gjordar, so hevur tað ikki eydnast at fáa avtalu í lag við lendiseigarann, sum er Búnaðarstovan, um atgongd til lendið til eitt vindorkuútboð.

SEV kunnugt vóru Orka, Heilsu- og innlendismálaráðið og Búnaðarstovan farin undir eina tilgongd, sum skuldi gera tað móguligt at fremja eitt § 5, stk. 2, útboð í Hoyvíkshaganum í 2019.

Búnaðarstovan gav í 2005 festaranum í Hoyvíkshaganum treytaða og ikki tíðaravmarkaða tilsøgn um leigusáttmála at brúka hagan við Gellingarklett til vindorkuframleiðslu. Í 2011 gjørdur festarin og eitt privat felag eina avtalu um framleiðslu úr vindorku við Gellingarklett í Hoyvíkshaganum. Nevnda avtala, sum ikki er góðkend av Búnaðarstovuni, gongur í dag fram um aðalendamálið í elveitingalógini, sum er at tryggja, at elprísurin ikki verður hægri enn neyðugt.

Hin 12. mars 2019 fær SEV teldupost frá Orku, har Orka vegnað Vindrøkt biður um atgongd til vinddátur frá mátistøðini hjá SEV á Húsareyni, og SEV játtar Vindrøkt atgongd til hesar dátur fáar dagar seinni.

Hin 29. mars 2019 vísandi til § 5, stk. 3, lýsti Orka eftir umsóknnum til 18 MW vindmyllulund í sambandi við umsókn um eina 18 MW vindmyllulund á Gellingarkletti í Hoyvíkshaganum. Hesa lötuna stendur SEV undrandi og spyr, hvat nú er hent. Orka er lopið frá avtalaða leistinum og hefur eftir at Sp/f Vindrøkt hefur latið inn eina umsókn á Gellingarkletti í Hoyvíkshaganum, framt eitt § 5, stk. 3, útboð, samstundis sum lopið verður frá kravinum um, at tað skal vera móguligt hjá einum og hvørjum at søkja um loyvi á sama staði.

Ein grundleggjandi munur á lýsta útboðnum í Hoyvíkshaganum (ella á øðrum hóskandi staði) og á teimum undanfarnu útboðunum er, at útboðið er lýst, hóast Orka veit, at aðrir umsøkjarar, sum útgangsstøði ikki hava móguleika at søkja um loyvi í Hoyvíkshaganum. Afturat hesum kemur so, at Orka einki hefur gjørt fyri at kanna, hvørt tað er móguligt hjá øðrum umsøkjarum at søkja á øðrum hóskandi staði.

Grundað á sjálvbodnu umsóknina hjá Sp/f Vindrøkt í Hoyvíkshaganum hefur Orka sostatt lýst eftir umsøkjarum til loyvi til elframleiðslu úr vindorku í Hoyvíkshaganum (ella á øðrum hóskandi staði), vitandi um, at tað mest sannlíkt hvørki er móguligt hjá øðrum umsøkjarum at koma við einari umsókn í Hoyvíkshaganum ella við einari kappingarførari umsókn á øðrum staði. Við hesum hefur Orka – soleiðis sum SEV metir hetta málið – slept høvuðsamboðnum, nevniliga kappingini, sum lóggevandi valdið annars hefur ásett við elveitingarlógini.

SEV dugir ikki at síggja, at Orka hefur heimild til at fremja lýsta útboðið, sum er grundað á sjálvbodnu umsóknina viðvíkjandi Hoyvíkshaganum.

Undir øllum umstøðum er talan um ein framferðarhátt hjá Orku, sum elvir til nógv ivamál og ósemjur, sum sleppast kann undan, um farið verður fram á ein skilagóðan hátt. Nevnast má eisini, at

framferðarhátturinn hjá Orku viðvíkjandi § 5, stk. 3, útboðnum í “Hoyvíkshaganum” elvir til spurningin, hvörja ávirkan hetta fer at fáa á framtíðar vindframleiðsluútböð.

Eftir at Orka hevur framt hesa § 5, stk. 3, lýsingina eftir umsóknum til 18 MW vindmyllulund, hevur SEV yvirfyri Orku sett fram síni sjónarmið, sett fram spurningar og biðið um innlit. Eisini hevur SEV biðið um innlit hjá Heilsu- og innlendismálaráðnum, Búnaðarstovuni og Fiskimálaráðnum. Ein útvaldur partur av nevnda samskipti er viðlagt sum skjal 2.

Nevnast kann, at Búnaðarstovan hevur tikið avgerð um at nokta umsókn frá SEV um leigu av lendi í Hoyvíkshaganum við Gellingarklett at seta upp vindmyllur á, og at SEV umhugsar at kæra avgerðina til Fiskimálaráðið.

Í brævi til Orku, dagfest 9. mai 2019, vísir SEV á, at avgerðin hjá Orku at viðgera umrøddu sjálvbodnu umsóknina hjá Sp/f Vindrøkt um loyvi til at seta vindmyllur upp í Hoyvíkshaganum má metast at vera í stríð við elveitingarlógina, og tí verður heitt á Orku um:

í fyrsta lagi at taka upp aftur viðgerðina av spurninginum um, hvørt sjálvbodna umsóknin hjá Sp/f Vindrøkt eigur at verða viðgjørd sambært § 5, stk. 3, í elveitingarlógini undir verandi umstøðum og samstundis taka aftur lýsingina eftir umsøkjarum til loyvi til elframleiðslu úr vindorku, sum er grundað á áður nevndu sjálvbodnu umsókn, og

í øðrum lagi at útseta settu freistina fyri innlating av tilboði í nakrar mánaðar soleiðis, at møguleikin hjá SEV at fáa greiðu á omanfyri nevndu viðurskiptum gerst betri.

Í brævi til Orku, dagfest 22. mai 2019, endurtekur SEV áheitanina og vísir samstundis á, at til ber at gera eitt § 5, stk. 2, útboð upp á 18 MW í Suðurstreymoy í Tórshavnar kommunu (møguliga saman við einum 6 MW parti á Eiði). Hetta útboð kann skipast soleiðis, at til ber at bjóða við aðrari staðseting soleiðis, at t.d. Vindrøkt kann lata inn tilboð við teirra verkætlan á Gellingarkletti.

Orka hevur enn ikki eftirlíkað “í fyrsta lagi” áheitanini frá SEV um at avlýsa § 5, stk. 3, útboðið í “Hoyvíkshaganum”, men hevur partvís eftirlíkað “í øðrum lagi” áheitanini frá SEV um, at freistin fyri innlating av tilboði í “Hoyvíkshaganum” skuldi útsetast frá 14. juni til 1. oktober 2019, tó soleiðis at freistin bleiv útsett til 1. august 2019.

Orkumyndugleikin hevur boðað frá, at tey meta ikki orsök vera fyri at ganga áheitanini hjá SEV á mæti um at taka upp aftur viðgerðina av spurninginum um, hvørt sjálvbodna umsóknin í Hoyvíkshaganum eigur at verða viðgjørd sambært § 5, stk. 3. Hóast SEV hevur biðið orkumyndugleikan grundgivið fyri avgerðini um, at sjálvbodna umsóknin upprunaliga skuldi viðgerast, herundir fyri hvørjar “umstøðurnar” vóru/eru, sum eftir metingini hjá

orkumyndugleikanum tala fyri hesum, hevur orkumyndugleikin enn ikki grundgivið fyri hesum. Enn minni hevur orkumyndugleikin grundgivið fyri, hví tey ikki meta orsök vera fyri at taka upp aftur viðgerðina.

Heilsu- og innlendismálaráðið, sum varðar av elorkuøkinum, hevur enn einki gjørt við hesa støðuna, ið tá avtornar gongur út yvir elprísir til bága fyri samfelagið, vinnu, stovnar og húski, og sum tekur ein festara og ein privatan vindorkuframleiðara fram um meginregluna um at veita loyvi til vindorkuframleiðslu eftir einum skipaðum útbjóðingarleisti við javnbjóðis kapping, har øll áhugað hava móguleika at vera við.

Yvirskipaði spurningurin er, hvørt landsstýriskvinnan í heilsu- og innlendismálum - og landsstýrið annars - er samd við framferðarháttin hjá orkumyndugleikanum, ella um landsstýriskvinnan sjálv fer inn í málið fyri at fáa nærri greiði á hesum, um so er, at orkumyndugleikin ikki sjálvur ger nakað við málið. Hetta hevði móguliga ført við sær, at brúkarin og aktørarnir á økinum framhaldandi kundu havt álit á skipanini, at øll eru líka fyri elveitingarlógini, og at ávísir persónar og feløg ikki verða viðgjørd eftir serligum reglum uttan um aðalendamálið í elveitingarlógini, ið er at tryggja, at elprísirur ikki verður hægri enn neyðugt, soleiðis sum Føroya løgting hevur samtykt.

Elfelagið SEV, hin 13. juni 2019